

Høringsuttalelse til Representantforslag 241 S (2025-2026) om å forhindre juks med kunstig intelligens i skolen

Lektorlaget organiserer lektorer med høy faglig kompetanse hovedsakelig i videregående skole og ungdomsskolen. Våre medlemmer deler bekymringen om KI-juks og at KI kan svekke læring og legitime vurderinger.

Lektorlaget støtter forslag 1: sørge for at alle skoler har tilgang til sikker nettleser som kan brukes til å gjennomføre skriftlige vurderinger gjennom hele året.

Lærere og lektorer må selv kunne velge når de ønsker å gjennomføre undervisningen uten at elever bruker KI. Sikre nettlesere er et viktig verktøy for dette. Vurderinger må også kunne gjennomføres sikkert og uten risiko for KI-bruk. I dag er mange lærere usikre på om de faktisk vurderer elevenes eget arbeid eller et produkt generert av kunstig intelligens. Dette undergraver rettferdighet, læring og tillit i klasserommet. Det gode relasjonsarbeidet i skolen lider. Ved å sikre pålitelige vurderinger, vil elevene gis nye incentiver til igjen å jobbe med fagene uten KI, også utenom vurderingene. Slik viser vi tydelig at det er elevens egen kunnskap og ferdigheter i fagene som er målet for opplæringen. Læringsprosessen er viktig i seg selv.

Lektorlaget har over tid vært opptatt av at vurderingssituasjonene må sikres og advart mot at KI-genererte besvarelser kan erstatte elevenes egne prestasjoner slik at læringsutbyttet svekkes. Vi har etterspurt bedre retningslinjer og tilgang til verktøy som gjør at skolen kan gjennomføre skriftlige vurderinger uten at elevene får tilgang til KI-verktøy.

Lektorlaget støtter forslag 2: Tydelige, aldersspesifikke retningslinjer for bruk av KI i skolen.

Lektorlaget mener det i dag er for store forskjeller mellom skoler, kommuner og fylker når det gjelder hvordan man møter KI i skolen.

Utdanningsdirektoratet råd er overordnede og i liten grad forpliktende for lokale skolemyndigheter og skoleledere. Fornyede aldersspesifikke retningslinjer for bruk av KI må i større grad forholde seg til variasjonen i fagene skolen består av, og gis en tydeligere normerende kraft.

Vi mener nasjonale skolemyndigheter må stille konkrete krav til lokale skolemyndigheter (ikke bare råd og anbefalinger), og det må følge ressurser, støtte og kompetansetiltak med forventningene. Vi støtter spesielt et føre-var-prinsipp på de laveste trinnene.

Merknader til forslag 3: Stortinget ber regjeringen endre eksamensformene slik at flere eksamener gjennomføres med begrenset tilgang til hjelpemidler under eksamen og i forberedelsestiden, herunder muntlig eksamen og muntlig-praktisk eksamen.

Lektorlaget er helt enig i representantforslagets vektlegging av at eksamen skal være en individuell vurdering av elevenes kunnskaper og ferdigheter. Det er helt avgjørende for å opprettholde legitimiteten til eksamensinstituttet.

Vi har derfor støttet Utdanningsdirektoratets arbeid de siste årene med å redusere antall nettressurser elevene har tilgang til på skriftlig eksamen.

For en vurdering av hjelpemiddeltilgang i forberedelsestiden for muntlig og muntlig-praktisk eksamen vil vi komme tilbake til komiteen med innspill.

Høyres forslag er

1. Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig sørge for at alle skoler har tilgang til en sikker nettleser som kan brukes til å gjennomføre skriftlige vurderinger gjennom hele året.
2. Stortinget ber regjeringen sikre tydelige og alderstilpassede retningslinjer for bruk av kunstig intelligens i skolen.
3. Stortinget ber regjeringen endre eksamensformene slik at flere eksamener gjennomføres med begrenset tilgang til hjelpemidler under eksamen og i forberedelsestiden, herunder muntlig eksamen og muntlig-praktisk eksamen.